

FIȘA DISCIPLINEI

Filosofie clasică germană

Anul universitar 2025/2026

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai
1.2. Facultatea	Facultatea de Istorie și Filosofie
1.3. Departamentul	Departamentul de Istorie în limba maghiară
1.4. Domeniul de studii	Filosofie
1.5. Ciclul de studii	Licență
1.6. Programul de studii / Calificarea	Filosofie
1.7. Forma de învățământ	cu frecvență

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei		Filosofie clasică germană				Codul disciplinei		HLM2403			
2.2. Titularul activităților de curs			Dr. Lang Mark								
2.3. Titularul activităților de seminar			Dr. Lang Mark								
2.4. Anul de studiu		2	2.5. Semestrul		5	2.6. Tipul de evaluare		E	2.7. Regimul disciplinei		DF

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1. Număr de ore pe săptămână	4	din care: 3.2. curs	2	3.3. seminar/ laborator/ proiect	2
3.4. Total ore din planul de învățământ	56	din care: 3.5. curs	28	3.6 seminar/laborator	28
Distribuția fondului de timp pentru studiul individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe (AI)					14
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminare/ laboratoare/ proiecte, teme, referate, portofolii și eseuri					24
Tutoriat (consiliere profesională)					14
Examinări					4
Alte activități					
3.7. Total ore studiu individual (SI) și activități de autoinstruire (AI)				70	
3.8. Total ore pe semestru				126	
3.9. Numărul de credite				5	

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. de curriculum	Nu este cazul
4.2. de competențe	Nu este cazul

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	La cursuri participarea este necesară în 70% din ore.
5.2. de desfășurare a seminarului/ laboratorului	Participarea la seminar este obligatorie.

6.1. Competențele specifice acumulate¹

¹ Se poate opta pentru competențe sau pentru rezultatele învățării, respectiv pentru ambele. În cazul în care se alege o singură variantă, se va șterge tabelul aferent celeilalte opțiuni, iar opțiunea păstrată va fi numerotată cu 6.

Co mp ete nțe prof esio nale /es enți ale	C1 Identificarea și aplicarea adecvată a fundamentelor teoretice și istorice ale filosofiei: presupozii, principii, valori, etici, modalități de gândire și practici. C2 Ordonarea și formularea de idei, teme și probleme filosofice generale și de ramură. C3 Identificarea prin gândire critică (analiză și evaluare logice) a punctelor tari și slabe ale unor soluții, concluzii sau abordări alternative de probleme. C4 Evidențierea cauzelor, principiilor și semnificațiilor acțiunilor, experienței și existenței umane. C5 Producerea/proiectarea și comunicarea de idei/cunoștințe filosofice.
Co mp ete nțe tran sve rsal e	CT1 Abordarea în mod realist și prin argumentare atât teoretică, cât și practică a unor situații problemă cu grad mediu de dificultate în vederea soluționării lor eficiente.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	- Familiarizarea cu filosofia clasică germană. - Recunoașterea dimensiunii istorice a teoriilor filosofice, identificarea caracteristicilor și a impactului lor asupra culturii umane
7.2 Obiectivele specifice	Însușirea metodologiilor specifice: sisteme conceptuale, argumentări în contextul transcendentalismului și criticismului, al principiilor identității în filosofia științei, al presupuzițiilor dialectice și al constructivismului, cât și în contextul intuiționismului și mitologismului filosofic

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Conceptul de sistem filosofic. Conceptul filosofiei critice.	Prelegere, discuții	
2. Viața și opera lui I .Kant.	Prelegere, discuții	
3. Transcendentalismul și conceptul științific al metafizicii	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
4. Estetica și logica transcendentală I. Expunerea metafizică și expunerea transcendentală a conceptelor de spațiu și timp. Despre firul conducător în descoperirea tuturor conceptelor pure ale intelectului	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
5. Estetica și logica transcendentală II. Deducția transcendentală a conceptelor pure ale intelectului. Schematismul conceptelor pure ale intelectului	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
6. Filosofia practică kantiană.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
7. Estetică și teleologie. Autonomia facultății de judecată	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
8. Moștenirea kantiană. Ce considerau	Elemente de prelegere combinate	

insuficient în filosofia critică? (J. G. Hamman, F. H. Jacobi, K. L. Reinhold)	cu analiză de text, discuții	
9. Principiile teoriei științei la J. G. Fichte	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
10. Idealismul transcendențial al lui F. W. J. Schelling	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
11. Programul filosofiei de tinerețe a lui G. W. F. Hegel. <i>Fenomenologia spiritului</i>	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
12. Noțiuni, categorii și scheme filosofice în sistemul hegelian.	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
13. Filosofia libertății și conceptul de voință la F. W. J. Schelling	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	
14. Filozofia târzie a lui F. W. J. Schelling și post-hegelianismul	Elemente de prelegere combinate cu analiză de text, discuții	

Bibliografie

Beiser, Frederick: German Idealism. Harvard University Press, 2002.
Cassirer, Ernst: Kant élete és műve. Osiris, Budapest, 2001.
Fichte, J. G.: Válogatott filozófiai írások. Gondolat Kiadó, Budapest, 1981.
Fichte, J. G.: A teljes tudománytan alapja. Ford. Hankovszky Tamás. Magyar Filozófiai Szemle. 2013: 1. 9–30.
Gyenge Zoltán: Schelling élete és filozófiája. Attraktor, Máriabesnyő – Gödöllő, 2005.
Hegel. G. W. H.: A logika tudománya. I-II. Akadémiai, Budapest, 1979.
Hegel. G. W. H.: A szellem fenomenológiája. Ford. Szemere Samu. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979.
Hegel. G. W. H.: A fichte és a schellingi filozófia különbségéről. In Uő: Ifjúkori írások. Ford. Gondolat Kiadó, Budapest, 1982, 147–191.
Kant, I.: Antropológiai írások. Osiris, Bp, 2005.
Kant, I.: Prekritikai írások. Osiris Kiadó, Budapest, 2003.
Kant, I.: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése; A gyakorlati ész kritikája; Az erkölcsök metafizikája. Gondolat, Budapest, 1991.
Kant, I.: Az ítélőerő kritikája. Osiris Kiadó-Gond-Cura Alapítvány, Bp, 2003.
Kant, I.: A tiszta ész kritikája. Akadémiai Kiadó, Budapest, 2018.
Kelemen János: Nyelv és történetiség a klasszikus német filozófiában. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1990.
Lukács György: A fiatal Hegel. Kossuth Könyvkiadó-Akadémiai Kiadó, Bp., 1976.
Löwith, Karl: Von Hegel zu Nietzsche. Der revolutionäre Bruch im Denken des neunzehnten Jahrhunderts. S. Fischer, Berlin, 1969.
Schelling, F. W. J.: A transzcendentális idealizmus rendszere. Gondolat Kiadó, Bp. 1983.
Schelling, F. W. J.: Az emberi szabadság lényegéről. Attraktor Kiadó, Gödöllő, 2010.
Schelling, F. W. J.: A kinyilatkoztatás filozófiája. Ford. Mazgon Máté. Szent István Társulat, Budapest, 2019.
Schlüter. Wolfgang: Immanuel Kant. Budapest, Magyar Könyvklub, 2002.
Tengelyi László: Kant. Budapest, Áron, 1995
Weiss János: Mi a romantika? Filozófiai tanulmányok. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2000.

8.2 Seminar / laborator	Metode de predare	Observații
1. Discutarea activității de seminar (bibliografie, cerințe, evaluare)	Discuții	
2. Turnura transcendențială	Analiză și interpretare de text, discuții	I. Kant: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2018., 51–72.
3. Estetica transcendențială: spațiul și timpul	Analiză și interpretare de text, discuții	I. Kant: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2018., 73–105.
4. Logica transcendențială: concepte pure ale intelectului	Analiză și interpretare de text, discuții	I. Kant: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2018., 105–133.
5. Problema deducției transcendentale	Analiză și interpretare de text, discuții	Kant: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2004, 134–171. (A tiszta értelmi fogalmak dedukciójáról, B-dedukció) Kiegészítő olvasmány:

		Immanuel Kant: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2004, 667–689. (A-dedukció)
6. Intemeierea metafizicii moravurilor	Analiză și interpretare de text, discuții	I. Kant: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése. Raabe Klett, Bp. 1998. 34-64.
7-8. Introducere la teoria științei	Analiză și interpretare de text, discuții	J. G. Fichte: Második bevezetés a tudománytanba. In: Válogatott filozófiai írások. Gondolat Kiadó, Budapest, 1981, 55–127.
9. <i>Fenomenologia spiritului</i> : Introducere	Analiză și interpretare de text, discuții	G.W.F. Hegel: A szellem fenomenológiája. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979, 47-57.
10. <i>Fenomenologia spiritului</i> : conceptul conștiinței și al autoconștiinței	Analiză și interpretare de text, discuții	Hegel, G. W. F.: A szellem fenomenológiája. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979, 95-122.
11-12. Ideea libertății la F. W. J. Schelling	Analiză și interpretare de text, discuții	Schelling, F. W. J.: Az emberi szabadság lényegéről. Attraktor Kiadó, Gödöllő, 2010, 9– 60.
13. S. Kierkegaard și filosofia post-hegeliană. Repetiția ca concept metafizico-critic	Analiză și interpretare de text, discuții	Kierkegaard, Søren: Az ismétlés. In: Søren Kierkegaard Művei 5. Ford. Soós Anita és Gyenge Zoltán. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2014, 7-82.
14. Evaluarea activităților de seminar	Discuții	

Bibliografie

Kant, I.: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2018., 51–72.
Kant, I.: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2018., 73–105.
Kant, I.: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2018., 105-133.
Kant, I.: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2004, 134–171.
Kant, I.: A tiszta ész kritikája. Atlantisz, Budapest, 2004, 667–689. (A-dedukció)
Kant, I.: Az erkölcsök metafizikájának alapvetése. Raabe Klett, Bp. 1998. 34-64.
Fichte, J. G.: Második bevezetés a tudománytanba. In: Válogatott filozófiai írások. Gondolat Kiadó, Budapest, 1981, 55–127
Hegel, G. W. F.: A szellem fenomenológiája. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979, 47-57.
Hegel, G. W. F.: A szellem fenomenológiája. Akadémiai Kiadó, Budapest, 1979, 95-122.
Schelling, F. W. J.: Az emberi szabadság lényegéről. Attraktor Kiadó, Gödöllő, 2010, 9– 60.
Kierkegaard, Søren: Az ismétlés. In: Søren Kierkegaard Művei 5. Ford. Soós Anita és Gyenge Zoltán. Jelenkor Kiadó, Pécs, 2014, 7-82.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Cursul oferă studenților cunoașterea principiilor metodologice de cercetare legate de istoria filosofiei, ceea ce le va permite să efectueze cercetări independente în viitor.
- Cursul va ajuta studenții să pregătească studii independente și să le publice în reviste

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Dobândirea, aplicarea și utilizarea materialului abordat în cadrul prelegerii	Monitorizare permanentă	20%
	Stăpânirea și aplicarea corectă a conceptelor și limbajului filosofiei lui I. Kant și a filosofiei clasice germane	Examen	50%
10.5 Seminar/laborator	Participarea activă la interpretarea textelor	Prezentarea unui text de seminar	20%
	Participarea activă în discuții	Evaluarea calității lucrărilor de seminar, a gradului de cunoaștere a bibliografiei de seminar.	10%
10.6 Standard minim de performanță			
• Prezență de cel puțin 70% la cursuri, prezența la seminarii este obligatorie. • Prezentarea unui text de seminar.			

11. Etichete ODD (Obiective de Dezvoltare Durabilă / Sustainable Development Goals)²

 Eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă								
								

² Păstrați doar etichetele care, în conformitate cu [Procedura de aplicare a etichetelor ODD în procesul academic](#), se potrivesc disciplinei și ștergeți-le pe celelalte, inclusiv eticheta generală pentru Dezvoltare durabilă - dacă nu se aplică. Dacă nicio etichetă nu descrie disciplina, ștergeți-le pe toate și scrieți "Nu se aplică".

Data completării:
01.09.2025

Semnătura titularului de curs

Dr. Lang Mark

Semnătura titularului de seminar

Dr. Lang Mark

Data avizării în departament:
29.09.2025

Semnătura directorului de departament

Conf. dr. Nagy Róbert